

בש"ס גוקר עלון יחידת המחקר

טל. 03-6905426 פקס. 03-6901207 ; www.smkb.ac.il/research ; research_skb@smkb.ac.il

שנה"ל תשס"ט, מאי-יוני 2009 – גיליון 22

שלום לכולם,

שנת הלימודים מתקרבת לסיומה וזהו הגיליון האחרון של "בעין חוקרת" לשנה זו. ברצוננו להזכיר שיחידת המחקר עובדת (כמעט) כרגיל בחודשי הקיץ וניתן לפנות אלינו בטלפון, דוא"ל ואפשר גם לבוא לבקר אותנו בבניין החינוך הגופני, ק"ב.

להתראות בשנת תש"ע צוות יחידת המחקר

קולות קוראים

פניה להצטרפות לקבוצת "מרצים משיבים"

בה. חוקרים המעוניינים להשתתף בפעילות הרשת מוזמנים לפנות אל שני ארם, המרכזת האדמיניסטרטיבית של רשות המחקר, עד ליום ראשון, ח' בסיוון תשס"ט, 31 במאי 2009, בדוא"ל: shanyaram@macam.ac.il בפנייה יש לציין את הפרטים הללו: שם החוקר, מכללה, היקף העסקה נוכחי, הקשר המקצועי של החוקר אל הנושא הנחקר, רעיונות ראשוניים בנוגע להיבטים הספציפיים שהחוקר מעוניין לחקור, והמתודולוגיה של המחקר. היקף הפנייה הוא עד עמוד מודפס אחד. יש לצרף לפנייה קובץ קורות חיים מעודכן. הפניות יידונו ברשות המחקר ומביניהן ייבחרו החוקרים ברשת. רשות המחקר אינה מתחייבת להיענות בחיוב לכל פנייה. תשובות יימסרו לפונים עד ליום שלישי, ח' בתמוז תשס"ט, 30 ביוני 2009. לפרטים נוספים: <http://www.mofet.macam.ac.il/amitey/#1>

ברשות המחקר של מכון מופ"ת הוקמה מחלקה לסקרים מקוונים שפועלת בה קבוצה קבועה של "מרצים משיבים" העונים לסקרים מקוונים. המשיבים הם מורי מורים מכלל המכללות האקדמיות: חילוניות, דתיות, חרדיות, ערביות וטכנולוגיות. המשיבים יתבקשו לחוות את דעתם המקצועית בנושאים מהותיים להכשרת מורים ולחינוך באמצעות כ-3-5 סקרים מקוונים. לכל מצטרף יוענק שי: ספר מרשימת ספרים שיצאו לאור בהוצאת מכון מופ"ת. על מנת להצטרף לקבוצה הייחודית של "מרצים משיבים" יש להיכנס לקישור הבא: <http://mofetsurveys.macam.ac.il> לשאלות ולקבלת מידע נוסף, ניתן לפנות לד"ר ניצה שוובסקי בדוא"ל: nitzas@macam.ac.il או לשני ארם ברשות המחקר בטלפון: 03-6901429, דוא"ל: shanyaram@macam.ac.il

קול קורא להגשת מחקרים

קול קורא להגשת מחקרים בתחום השכול ודרכי התמודדות עמו בקרב אלמנות ויתומי צה"ל. שלוש מלגות תוענקה לעבודות מחקר בתואר שני או שלישי בסה"כ 3000 ש"ח עד 4000 ש"ח. כתובת הארגון לפרטים: www.idfwo.org למשלח דואר אלקטרוני: idfwidow@inter.net.il

קול קורא לרשת עמיתי מחקר בנושא: "פדגוגיות חדשניות בהכשרה להוראה"

רשות המחקר במכון מופ"ת מקימה רשת מחקר חדשה, שתעסוק בפדגוגיות חדשניות בהכשרה להוראה. הרשת תפעל לאורך שלוש שנים ותבחן נושא מסוים מהיבטים שונים, במגוון של מתודולוגיות מחקריות. כל אחד מעמיתי הרשת יפעל כחוקר בצוות, הבוחן היבט אחד או יותר של הנושא הנחקר במסגרת הרשת, ויהווה "עמית ביקורתי" עבור חברי הרשת האחרים. עמיתי הרשת יתוגמלו בש"ש עבור פעילותם

קול קורא להקמת צוותי כתיבה

הפיכת ידע מקצועי אישי לידע ציבורי באמצעות כתיבה היא חלק מתהליך ההתפתחות המקצועית של מורי מורים. כדי לעודד ולממש את הצורך ואת הרצון של מורי מורים לכתוב, מוקמים מדי שנה צוותי כתיבה הפועלים במסגרת הוצאת הספרים של מכון מופ"ת. הספרים היוצאים לאור

תורמים לשיח המקצועי ומעשירים אותו. לקראת שנת הלימודים תש"ע, אנו פונים למורי המכללות בקריאה להגיש הצעות לכתיבה המשלבת תיאוריה ומעשה בתחומי הדעת, הפדגוגיה והעבודה המעשית. לפרטים:

<http://www.mofet.macam.ac.il/ktiva/#3>

אגודות מקצועיות

איל"ת

איל"ת - אגודה ישראלית להערכת תכניות ופרויקטים - היא אגודה ללא מטרת רווח המיועד להוות מסגרת מקצועית לאנשי הערכה. הארגון מאגד בתוכו אנשי אקדמיה ואנשי שדה העוסקים או מתעניינים בהערכת תכניות ופרויקטים בתחומים שונים (פסיכולוגיה, חינוך, רווחה, בריאות עסקים וכד').

יעדי הארגון:

- ✓ להגביר את השימוש בהערכה ובמצאה
- ✓ לעודד פיתוח תיאוריה של הערכה
- ✓ לקדם את ההכרה בהערכה כפרופסיה
- ✓ לקדם את ההכרה בחיוניותה של ההערכה ככלי לשיפור התערבויות חברתיות וחינוכיות

- ✓ לשפר את הפרקטיקה של ההערכה
- ✓ לתרום ליצירת זיקה בין ההערכה לבין תהליך קבלת החלטות.
- ✓ פעילויות הארגון מתמקדות ב-:
- ✓ יצירת קשרים מקצועיים בקרב אנשים העוסקים בתחום ההערכה בארץ
- ✓ הספקת מידע מעודכן על מגוון נושאים בתחום ההערכה בארץ ובעולם
- ✓ הפקת עלון של איל"ת
- ✓ קיום ימי עיון וכנסים
- ✓ הפצת רשימה של מעריכים בקרב צרכני הערכה בארץ
- ✓ יצירת קשרים עם ארגוני הערכה אחרים בעולם

אתר האינטרנט של האגודה:

<http://www.iape.org.il/>

<http://www.ispa.org.il/>

100 מילים על....

מהימנות כאקוויוולנטיות

בגיליון הקודם הגדרנו מהי מהימנות כיציבות וצינו את חסרונותיה של דרך זו. דרך נוספת לבדיקת המהימנות, המנסה להתגבר על חסרונות המהימנות כיציבות, היא 'המהימנות כאקוויוולנטיות' המכונה גם "נוסחים מקבילים" (parallel forms reliability). בדיקת מהימנות זו נעשית על ידי חישוב המתאם בין שני נוסחים מקבילים (אקוויוולנטיים) אשר דומים (אך לא זהים) בצורתם ובתחום התוכן אותו הם מודדים. לדוגמא: שני נוסחים של מבחן המודד אינטליגנציה, אשר דרך העברתם זהה, שאלותיהם מודדות את אותן היכולות והם דומים בצורתם אך שונים בניסוח השאלות. בדרך מדידה זו אם לאדם ספציפי המשיב על הנוסח הראשון יש קושי עם השאלות, הסבירות שקושי זה יחזור בהעברת הנוסח המקביל של השאלון נמוכה. החשש כי ההעברה של הנוסח הראשון תשפיע על המענה על הנוסח השני נמוך גם הוא.

שני תנאים הכרחיים לבדיקת מהימנות זו: על השאלות בשני הנוסחים למדוד את אותה התכונה ועליהן להיות בעלות תכונות סטטיסטיות זהות (כאשר מעבירים את הנוסחים לאותה אוכלוסייה התפלגות הציונים צריכה להיות דומה). התנאי השני כמעט בלתי אפשרי מבחינה סטטיסטית ולכן לא מרבים לעשות שימוש בשיטה זו.

בגיליון הבא נדון בדרך נוספת לבדיקת מהימנות- המהימנות כעקיבות פנימית שהיא אחת הדרכים הנפוצות ביותר לבדיקת מהימנות.

סטטיסטיקה מוהחיים

הפעם, סטטיסטיקה ברוח הימים האלו

ימי זיכרון דוגמת יום הזיכרון לשואה ולגבורה ויום הזיכרון לחללי מערכות ישראל, משמשים בעבור קבוצות חברתיות כלי לעיצוב זהות ותפיסות עבר משותפות (ניגר, מאירס זנדברג, 2009). בקהילה הלאומית המודרנית הפכה תקשורת ההמונים לאחד התארים החשובים ביותר לעיצוב הזיכרון הקולקטיבי. ניגר מאירס זנדברג מציגים, במאמרם את "פסקול הזיכרון" של יום השואה, תוך שילוב מחקר כמותי של 16,652 השמעות שירים ששודרו בימי השואה בין השנים 1993-2002, ב 16 תחנות רדיו ציבוריות ומסחריות. במאמר מוצגת, באמצעות מחקר איכותי, הקונויזציה לאורך השנים של מספר מצומצם של שירים, תוך בחינת מקורות הסמכות של השירים כמעצבי תרבות, כגון מילות השירים וזהות היוצרים בהקשר השואה. חמשת השירים המושמעים ביותר בימי השואה בכל תחנות הרדיו, כפי שעולה ממדע שנמסר מאקו"ם הינם: "הליכה לקיסריה" (אלי, אלי, דוד זהבי, חנה סנש), "עץ השדה" (שלום חנוך, נתן זך), "דמעות של מלאכים" (יוני רכטר, דן מינסטר), "אפר ואבק" (יהודה פוליקר, יעקב גלעד), "דברים שרציתי לומר" (יהודה פוליקר, יענקלה רוטבליט). הזמרים המושמעים ביותר הם: אריק אינשטיין (595 השמעות) יהודה פוליקר (555 השמעות), חוה אלברשטיין (521 השמעות), שלמה ארצי (510), יהודית רביץ (393). מאמר ייחודי ומרתק, מומלץ לקריאה.

ניגר, מ., מאירס, א., זנדברג, א. (2009). אתם זוכרים עם השירים: תרבות פופוליסטית, זיכרון קולקטיבי ושידורי הרדיו בישראל ביום הזכרון לשואה ולגבורה, 1993-2002. **מגמות**, מו' (1-2), 254-280.

בחיך ☺

להזכירכם...

חוברת פרסומים של חברי הסגל במכללה - 2008

בסוף שנת הלימודים הנוכחית תצא חוברת המסכמת את פרסומי סגל המכללה בשנת 2008. למי שלא שלח עדיין, אנא שלחו ליחידת המחקר את רשימת פרסומיכם. מי שלא שם כאילו לא קיים... וחבל.... זוהי תזכורת אחרונה בהחלט.

היחידה למחקר ולהערכה

נשמח לקבל תגובות, רעיונות והצעות

מזכירות היחידה: טל קמינר-שמואלי
צוות היחידה: ד"ר סמדר דוניצה-שמידט (ראש היחידה), פרופ' רותי זוזובסקי, אירית לוי-פלדמן,
ד"ר גל הרפז, רינת ארביב-אלישיב, טל שמר-אלקיים, הילה אקרמן-אשר, אניה גליקמן,
קטיה רוזנברג וד"ר איתי הס.

סמינר הקיבוצים – המכללה לחינוך לטכנולוגיה ולאמנויות
דרך נמיר 149 תל-אביב
03-6905426
research_skb@smkb.ac.il
www.smkb.ac.il/research

נשמח לקבל תגובות, רעיונות והצעות

מזכירות היחידה: טל קמינר-שמואלי
צוות היחידה: ד"ר סמדר דוניצה-שמידט (ראש היחידה), פרופ' רותי זוזובסקי, אירית לוי-פלדמן,
ד"ר גל הרפז, רינת ארביב-אלישיב, טל שמר-אלקיים, הילה אקרמן-אשר, אניה גליקמן,
קטיה רוזנברג וד"ר איתי הס.

היחידה למחקר ולהערכה

סמינר הקיבוצים – המכללה לחינוך לטכנולוגיה ולאמנויות
דרך נמיר 149 תל-אביב
03-6905426
research_skb@smkb.ac.il

www.smkb.ac.il/research